ECLI:LV:AT:2025:0523.A420114023.11.L

Lieta Nr. A420114023, SKA-246/2025

Administratīvo lietu departaments

Latvijas Republikas Senāts

RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS

Rīgā 2025.gada 23.maijā

[1] Pieteicējs /Persona A/ ir iesniedzis kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2024.gada 20.jūnija spriedumu, ar kuru noraidīts pieteicēja pieteikums par Rīgas valstspilsētas pašvaldības 2023.gada 9.janvāra lēmuma Nr. RD233-ap atcelšanu.

Ar pārsūdzēto lēmumu pieteicējam aprēķināts nekustamā īpašuma nodoklis par 2022.gada oktobri – decembri ar paaugstinātu likmi sakarā ar to, ka būve /Adrese A/ ar Rīgas domes Vidi degradējošu būvju komisijas 2022.gada 16.septembra lēmumu klasificēta kā pilsētvidi degradējoša.

Tiesa izvērtēja lietas tiesiskos un faktiskos apstākļus un atzina, ka atbildētājai atbilstoši Rīgas domes 2015.gada 28.aprīļa saistošo noteikumu Nr. 146 „Rīgas teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas saistošie noteikumi” 13.^{1}punktam bija pamats būvi klasificēt kā vidi degradējošu. Līdz ar to bija iestājušies Rīgas domes 2015.gada 9.jūnija saistošo noteikumu Nr. 148 „Par nekustamā īpašuma nodokli Rīgā” (turpmāk – saistošie noteikumi Nr. 148) 10.punktā paredzētie priekšnoteikumi paaugstinātas nekustamā īpašuma nodokļa likmes piemērošanai. Tādējādi pārsūdzētais lēmums ir tiesisks un pamatots.

[2] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 338.^{1}panta otrās daļas 2.punktu senatoru kolēģija var atteikties ierosināt kasācijas tiesvedību, ja, izvērtējot kasācijas sūdzībā minētos argumentus, nerodas šaubas par pārsūdzētā sprieduma tiesiskumu un izskatāmajai lietai nav nozīmes judikatūras veidošanā.

Izvērtējusi iesniegto kasācijas sūdzību, senatoru kolēģija atzīst, ka tajā norādītie iebildumi nerada šaubas par sprieduma tiesiskumu.

[3] Kasācijas sūdzības pamatā ir tiesvedības gaitā vairākkārt paustie argumenti, ka atbilstoši saistošo noteikumu Nr. 148 15. un 16.punktam lēmums, ar kuru būve atzīta par vidi degradējošu, ir administratīvais akts, un pieteicējam bija jādod tiesības to atsevišķi apstrīdēt un pārsūdzēt. Pieteicēja ieskatā, pat ja lēmums par degradējošu būvi ir starplēmums, tas saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1.panta trešās daļas 3.apakšpunktu ir uzskatāms par pārsūdzamu administratīvo aktu, jo aizskar būtiskas pieteicēja tiesības un tiesiskās intereses, kā arī būtiski apgrūtina to īstenošanu.

Minētais nav pamatots.

[4] Tiesa spriedumā ir pamatoti atzinusi, ka iestādes lēmums, ar kuru būve atzīta par vidi degradējošu, nemaina vai nenodibina tiesiskās attiecības, tādējādi tam trūkst administratīvā akta pazīmju.

Attiecībā uz tāda lēmuma tiesisko dabu, ar kuru būve nekustamā īpašuma nodokļa administrēšanas vajadzībām klasificēta kā vidi degradējoša, Senāta judikatūrā ir nostiprināts, ka šāds lēmums nav administratīvais akts, bet gan starplēmums, un kontrole pār to, vai būve pamatoti par tādu atzīta, ir veicama lietas par nekustamā īpašuma nodokli par šo būvi ietvaros (piemēram, *Senāta 2020.gada 4.jūnija sprieduma lietā Nr. SKA-120/2020, ECLI:LV:AT:2020:0604.A420259116.4.S, 8.punkts; 2016.gada 13.maija lēmuma lietā Nr. SKA-754/2016, A420284015, 5.punkts; 2016.gada 29.marta lēmuma lietā Nr. SKA-708/2016, A420389014, 5.punkts; 2016.gada 16.februāra sprieduma lietā Nr. SKA-125/2016, A420555012, 7.–9.punkts*). Savukārt pašvaldības saistošo noteikumu normas, kurās noteikts, ka šis lēmums ir administratīvais akts, netiek piemērotas (*Senāta 2019.gada 22.marta rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. SKA-673/2019, ECLI:LV:AT:2019:0322.A420349716.13.L, 7.punkts*).

Kasācijas sūdzībā norādītie iebildumi nerada šaubas, ka izskatāmajā gadījumā no minētās Senāta judikatūras nav pamata atkāpties.

[5] Iebildumi, ka pieteicējam liegts procesuāli taisnīgi īstenot lēmuma par degradējošu būvi apstrīdēšanu iestādē un pārsūdzēšanu tiesā, tādējādi pārkāpjot tiesības uz taisnīgu tiesu, nav pamatoti.

Senatoru kolēģija vērš pieteicēja uzmanību, ka lēmums, ar kuru būve atzīta par vidi degradējošu, ir pārsūdzams līdz ar tādu lēmumu, kā rezultātā privātpersonai rodas tiesisks pienākums, kuram persona nepiekrīt. Proti, vērtējot administratīvā akta par nekustamā īpašuma nodokļa paaugstinātās likmes piemērošanu vidi degradējošai, sagruvušai vai cilvēku drošību apdraudošai būvei pamatojumu, tiesai arī jāvērtē, vai attiecīgā būve atbilst tiesību normā minētajam statusam. Tādējādi personai tiek nodrošinātas tiesības aizstāvēt savas intereses tādā pašā apmērā, kādā tas būtu iespējams gadījumā, ja lēmumu par būves statusu varētu apstrīdēt un pārsūdzēt atsevišķi.

Arī izskatāmajā gadījumā tiesa nav formāli balstījusies uz iestādes lēmumu, ar kuru būve atzīta par vidi degradējošu. Tiesa ir pienācīgi pārbaudījusi lietā esošos pierādījumus un konstatējusi, ka periodā, par kuru noteikts strīdus nodokļa maksājums, strīdus būve bijusi vidi degradējoša (*sprieduma 4.1.–4.2.punkts*). Tāpat tiesa spriedumā ir vispusīgi izvērtējusi iebildumus par to, vai izskatāmajā gadījumā ir konstatējams vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpums (*sprieduma 10.punkts*).

Kasācijas sūdzībā pieteicējs atkārto tiesvedības gaitā uzturētos iebildumus, kurus tiesa spriedumā jau ir pienācīgi izvērtējusi. Senatoru kolēģija atzīst, ka šie iebildumi nav tādi, kas radītu šaubas par lietā piemērojamo tiesību normu interpretāciju un par pārsūdzētā sprieduma tiesiskumu, līdz ar to uz tiem netiks izvērsti atbildēts.

[6] Lietā nav risināmi sarežģīti tiesību jautājumi, kuru dēļ kasācijas tiesvedībai būtu nozīme judikatūras veidošanā. Līdz ar to kasācijas tiesvedības ierosināšana ir atsakāma.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 338.panta otro daļu un 338.[1]panta otrās daļas 2.punktu, senatoru kolēģija

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar /Persona A/ kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2024.gada 20.jūnija spriedumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Senators E. Darapoļskis Senatore V. Kakste Senatore A. Kovaļevska